

Domače vesti

Delavci nezadovoljni
z razmerami pri C.T.S.

Snoči je 700 članov unije pri cestno-železniškem prevoznem sistemu C.T.S. sklenilo, da uradniki predložijo upravi pri- tožbe glede delovnih razmer, zlasti se radi uredbe, po kateri so vozovi ulične železnice na St. Clair Ave. in Superior Ave. obratovani samo z enim mo- žem. Razumeti se je dalo, da ako uprava delavskih razmer ne bo izboljšala, utegne unija prihodnji mesec odrediti glas- ovanje glede stavke.

Proces proti Beachu

Na okrajni kriminalni sodni- ji se je včeraj začela obravna- va proti Harryju Beachu, ki je obtožen, da je umoril 8-letno Shello Ann Tulley. Do snoči je bilo pogojno izbranih sedem članov porote, en moški in šest žensk, med katerimi se nahaja tudi ena Slovenka, Miss Mary M. Brodnick iz 6207 Carl Ave. Sodnik Samuel H. Silbert je takoj prvi dan obravnave izja- vil, da ne bo dovolil, da bi pro- ces dobil lice kakkega "cirkusa". V sodni dvorani se nahaja tudi oče umorjene dekle, ki je to pot prvič videl morilca svoje hčere.

Seja demokratskega kluba

Jutri v četrtek večer ob osmih se vrši seja Demokratskega kluba 32. varde v Slovenskem de- lavskem domu na Waterloo Rd. Članstvo je vabljeno, da se ude- leži polnoštevilno.

Lepa oprema

Mr. Jerry Bohinc, lastnik Northeast Appliance & Furni- ture Co., 22530 Lake Shore Blvd. in 819 E. 185 St., poroča, da ima v svojih prodajalnah na ogled krasno kuhinjsko opremo, ki bi bila v ponos in pomoč sle- kero gospodinji. Da je oprema za kuhinjo popolna, si lahko tu- di izberete fin linolej (inlaid), ki stane od \$1.79 do \$3.50 jarda.

V bolnišnici

V Cleveland Osteopathic kli- niki na 3146 Euclid Ave. se na- haja Mr. Charles Gorjup iz 754 E. 236 St. Podvrže se bo moral operaciji, katero upamo, da bo srečno preštel. Obiski za nekaj dni niso dovoljeni.

Pobiranje asesmenta

Tajniki društev, ki zbirajo v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., bodo nočjo pobirali ases- ment za tekoči mesec. Članstvo se opozarja, da plača svoje pri- spevke ob času.

Iz bolnišnice

Mr. John Grozdina se je vr- nil iz bolnišnice na svoj dom na 1003 E. 63 St., kjer ga prija- telji in znanci sedaj lahko obi- dejo.

Zahvala

Družina Sulen iz 15910 Mid- land Ave. se iskreno zahvaljuje kadetnim društvu sv. Jožefa št. 109 KSKJ, ki so darovali za peto mašo v spomin pokoj- nega soproga in očeta Primoža Sulen.

Na obisku

Z. Quonset Point, R. I., je prišel Leo A. Ladiha, ki služi pri ameriški mornarici, na kra- jni obisk k svojim staršem Mr. in Mrs. Leopold Ladiha na 1336 E. 55 St.

Marshallov načrt pomeni vojno, izjavlja Wallace

Kongresu je predložil svoj načrt za svetovno obnovo, katerega naj bi upravljali Združeni narodi

WASHINGTON, 24. feb.—V svojem prvem uradnem nastopu v Washingtonu, odkar ga je predsednik Truman brenil iz kabineta, je bivši podpredsednik in predsedniški kandidat tretje stranke Henry A. Wallace danes označil Marshallov načrt za pomoč Evropi kot program vele- kapitala za novo svetovno vojno.

Henry A. Wallace

Wallace, ki je prišel pričat pred kongresni osek za zuna- nje posle na svojo lastno za- htevo, je obenem predložil svoj lastni načrt za obnovo sveta, po katerem naj bi se organiziral sklad 50 milijard dolarjev, ki naj bi pod upravo Združenih narodov pomagal vsem naro- dom sveta v soglasju z žrtvami, ki so jih doprinesli v zadnji vo- jni, da se zopet postavijo na no- ge.

Po Wallaceovem priporočilu naj bi se ta vsota uporabila v doli desetih let.

Novi obrabi potrebni za sporazum z Rusijo

Wallace je prišel v zasliseval- no dvorano oblečen v sivo oble- ko, govoril je odločno in z nav- dušenjem. Dejal je, da so ve- lebankirji, monopolisti in mili- taristi iz Marshallovega načr- ta napravili program za vojno in ga spremenili v politično in ekonomsko orožje proti ameri- škemu ljudstvu samemu.

Z ozirom na obstoječo nape- tost med Ameriko in Rusijo, je Wallace dejal, da so v Wash- ingtonu potrebni "novi obrabi", predno bi moglo priti do so- glasja s Sovjetsko zvezo. Pri- stavil je, da bi bila potrebna konferenca med predsednikom Zedinjenih držav in premierjem Stalinom za zagotovitev sve- tovnega miru.

Republikanski kongresnik Lawrence Smith iz Wisconsin je v tej zvezi pripomnil, da se z mnogimi reči, katere je pripo- ročal Wallace, ne strinja, sogla- ša pa z njim glede potrebe no- vih obrazov pri vladi.

"In mi bomo storili vse, kar je potrebno, da se to zgodi," je dejal Smith.

"Hvala vam za vašo podpo- ro," je odvrnil Wallace, nakar so se vsi člani odseka zasmaja- li.

Porurje naj bi prišlo pod kontrolo 4 vesil

Wallace je zahteval, da naj bi Porurje prišlo podvezajmo kontrolo Zedinjenih držav, Ru- sije, Anglije in Francije, in da se ustanovi "svetovna žitnica", ki naj bi izvajala zmago v borbi proti lakoti.

Ameriški monopolisti so Mar- shallov načrt pretvorili v pro- gram, ki daje Nemčiji prvo me- sto. V svoji sedanji obliki je ta načrt "kolosalna potegavščina".

na račun ameriškega ljudstva, je dejal Wallace, kajti ustvaril je že stanje "neuradne vojne", ki bo vodilo v atomsko vojno, ako se procesa o pravem času ne ustavi.

Začetni stroški Marshallove- ga načrta z raznimi skritimi po- stavkami bodo znašali 18 mili- jard dolarjev, ne pa samo 6- 800.000.000, kakor trdi admini- stracija, je rekel Wallace. In načrt se bo upravljal kot izgovor za tiščanje delavskih mezd v nižini, za lomitev stavk in za- tiranje civilnih svobodščin, med- tem ko velekapital v svoji kam- panji za profiti doma in v ino- zemstvu kuri pod kotlom infla- cije.

Ta načrt, je dejal Wallace, bo vtaknil v uniforme ekonomski sistem Evrope, istočasno pa bi vtaknil v slične uniforme tudi mladino Amerike.

V izmenjavi besed z republi- kancem Mundtom iz South Da- kote je Wallace priznal, da ob- staja rusko vmešavanje v posle vzhodno-evropskih dežel, toda je pristavil, da ni mogoče reči, koliko je tega vmešavanja.

"V položaju, ki obstoja dan- es," je nadaljeval Wallace, "ne morem videti, da obstoja kaka nevarnost, da bo Rusija prevzela zapadno Evropo. V ne- katerih deželah utegnejo zavla- dati komunisti, toda to še ne pomeni ruske dominacije."

Earl Long postal governor Louisiane

Stara politična mašina Huey Longa je po osmih letih zopet v sedlu

Pri včerajšnjih volitvah je bil izvoljen za governorja Earl K. Long, brat Huey Longa, ki je bil svoj čas za praktične svrhe diktator Louisiane in bil ustro- ljen od nekega političnega na- sprotnika, ko se je nahajal v gubernorskem uradu.

Demokratski volilci, ki so Hueyovega brata v zadnjih osmih letih dvakrat porazili, so mu pri včerajšnjih primarnih volitvah dali ogromno večino, kar v Louisiani, kjer republi- kanci nimajo več kot 5.000 re- gistriranih volilcev, pomeni to- liko kot da je bil že izvoljen.

Sedanji demokratski gover- ner je Sam Houston Jones. Po- ročila iz 833 volilnih okrožij iz- med 1878 kažejo, da je Long dobil nad 185.000 glasov, Jones pa samo 109.000.

To pomeni, da je stara Huey Longova politična mašina po osmih suhih letih, ki so nasto- pila, ko so prišle v javnost škandalozne razmere, ki jih je ustvarila pri državni vladi, zo- pet trdno v sedlu.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o do- godkih po svetu in doma!

UČITELJI V MINNEAPOLISU ODSLI NA STAVKO ZA VIŠJE PLAČE

MINNEAPOLIS, 24. feb.—Unijski učitelji so danes odšli na stavko v svrhu iz- siljenja izboljšanja plač ter s tem povzročili, da je 75- 000 šolske mladine imelo počitnice.

Na stavki je okrog 1.100 unijskih učiteljev v javnih šolah. Poleg protesta radi nizkih plač zahtevajo učitelji tudi, da šolski odbor preklicuje odredbo za skraj- šanje šolskega leta za dva tedna v svrhu znižanja iz- datkov.

Nadaljnih 1.300 učiteljev, ki ne pripadajo uniji, je ostalo doma na priporoči- lo šolskega odbora, ki je iz- javil, da se ne bo skušalo nadaljevati s poukom, do- kler bo trajala stavka.

Kitajski komunisti napadajo Mukden

TSINGTAO, 23. feb.—Ki- tajska ljudska (komunistična) armada se je že toliko pribli- žala glavnemu mestu Mandžu-rije, da je začela s topovi bom- bardirati nacionalistično posad- ko, ki je že dlje časa odrezana od zaledja.

Nacionalistična poročila pri- znavaajo, da se Mukden nahaja v obupnem položaju, posebno ker so komunisti zayzeli važno mesto Faku in s tem še bolj utrdili jekleni obroč.

Ameriški misionar Rev. N. O. Dahlen, ki se je nedavno rešil iz Mukdena, je izjavil, da so mnoge družine v mestu storile samomor zaradi pomanjkanja hrane in da se mesec dni stare otroke hrani s travo. Misionar je rekel, da se celo mesto trese vsled težkega bombardiranja.

Ostala poročila pravijo, da komunisti napadajo Čiangove čete le eno miljo od Mukdena. Nacionalisti nimajo več niti zračnih zvez z Mukdenom, do- čim je ameriški državni odde- lek svetoval svojemu osobju, naj takoj zapusti oblegano me- sto.

Komunisti napredujejo tudi na ostalih položajih. Kitajski poročevalci predvidevajo, da bo- do sile ljudske armade udarile obenem na Fushun in na Ying- kow.

KONČNO SE JE OPOMOGEL V JUŽNI AFRIKI

SWANSEA, Wales, 24. feb.—Leta 1914 je Arthur Lewis, ki je dolgo bil brezposeln, odpotoval v Južno Afriko, da si tam uredi svoj dom. Ženi je obljubil, da bo prišla k njemu takoj, ko se bo ustanovil. To se je zgodilo dan- es in Mrs. Amy Lewis, ki je sedaj stara 68 let, je odpotovala v Johannesburg, da uživa v domu, ki ga je mož ustanavljal 38 let.

MOŠKI PRIDRŽAN RADI SMRTI MLADE ŽENSKE

SPRINGFIELD, O., 24. feb.—Policija je pridržala nekega ože- njenega moškega v zvezi s smr- to 25-letne stenografke, ki je bi- la najdena mrtva v njegovem avtu. Umrla je očitno vsled zaužitja preobilice uspalnega praška. Osumljeni moški je pri- znal, da je bil nedavno z mlado žensko na 14-dnevnih počitni- cih, ki sta jih prebila v Kentu- ckyju, kjer sta bila registrirana v hotelu kot mož in žena.

Češki komunistični premier drži vajeti v svojih rokah

V MOSKVI BODO GRADILI NAJVEČJO STAVBO EVROPE

LONDON, 24. feb.—Sovjet- ska agencija Tass je danes na- znanila, da je sovjetski arhitet- ski svet odobril načrt za naj- večjo stavbo v Evropi. Odobre- no je tudi bilo, da se zgradi ho- tel, ki bo ves iz mramorja in bo imel 1.000 sob.

Največja stavba v Evropi bo imela 32 nadstropij. Načrt je delo sovjetskega arhitekta Dmi- trija Bečulina.

VERSE SANKCIJE PROTI KOMUNISTOM V ITALIJI

MILAN, 24. feb.—Milanski nadškof in kardinal Schuster je danes ukazal svojim duhovni- kom, naj naložijo na komuniste in njihove zaveznike verske sankcije.

Schuster je svoja navodila po- dal v pastirskem pismu. Duhov- kom je ukazal, naj ne spovedajo in nudijo sv. obhajila osebam, ki sprejemajo doktrine, ki nas- protujejo katoliškemu učenju.

Pastirsko pismo je v soglas- ju z izjavo sv. očeta, ki je pre- teklo nedeljo rekel skupini transportnih delavcev, da spre- jemanje materialističnih načel pomeni, dezertirati iz cerkve in prenehati biti katoličan.

RUSIJA IMENOVALA AMBASADORJA ZA TURČIJO

LONDON, 24. feb.—Iz Mos- kve sporočajo, da je bil Alek- sander Lavrišev imenovan za sovjetskega ambasadorja v Tur- ciji.

Amerika podpira policijsko silo Z. N. za Palestino

Mnenja je, da bi takšna sila morala imeti le nalogo, da ohrani mir in varnost

LAKE SUCCESS, N. Y., 24. feb.—Zedinjene države so danes izjavile, da so pripravljene ude- ležiti se posvetovanja glede mednarodne policijske sile za Palestino, ako bi Varnostni svet Združenih narodov glasoval za ustanovitev takšne sile.

Toda ameriški delegat War- ren R. Austin je poudaril, da bi vsaka policijska sila Združenih narodov morala imeti le nalogo, da ohrani mir, ne pa nalogo, da vsili delitev Svete dežele.

"Ako bo Varnostni svet odlo- čil, da je potrebno uporabiti oboroženo silo za ohranitev mednarodnega miru v zvezi s Palestino, Zedinjene države bi bile pripravljene, da v soglasju s čarterjem razmotirajo o ak- ciji, ki bi bila potrebna, da se ohrani mednarodni mir," je iz- javil Austin, ki je še pristavil, da bi posvetovanja bila potreb- na, ker se članice Združenih na- rodov niso sprazumele, na kak- šen način bi se moralo ustanovi- ti oboroženo silo, ki bi skrbela za mir.

Austin je podal priporočila, da Varnostni svet takoj ustano- vi poseben odbor, ki bo razmo- trival o vprašanju možnosti o g ro z a n j a svetovnega miru vsled položaja v Palestini.

Fierlinger je novi voditelj social-demokratske stranke, ki je prišla pod popolno kontrolo levega krila

PRAGA, 24. feb.—Češki premier Klement Gottwald je danes dobil kontrolo nad celo Češkoslovaško, ker je vod- stvo social-demokratske stranke prevzelo levo krilo, ki ga vodi bivši premier Zdenek Fierlinger.

Gottwaldu predstavlja še edi- no oviro za sestavo nove vlade doslej neodločno stališče pred- sednika republike Beneša, ki bo jutri preko radia podal češkem ljudstvu svojo izjavo.

Gotwald je bil danes zopet pri Benešu z novim seznanom čla- nov vlade in ponovil svojo za- htevo, da se iz vlade izobči vse predstavnike opozicijskih strank, odnosno ministre, ki so podali ostavke in povzročili vladno krizo. Iz urada predse- dnika pa niso podali nobenih iz- jav glede tega poseta. Znano je le to, da Beneš še ni privolil na sestavo vlade, ki bi se nahajala pod kontrolo komunistov.

Fierlinger, novi voditelj social-demokratske stranke

V parlamentu je Gottwald do- bil večino na svojo stran, ker so se znotraj social-demokratske stranke izvršile radikalne spre- membe. Vodstvo stranke je pre- vzelo Zdenek Fierlinger, ki od- ločno zagovarja tesno sodelova- nje stranke s komunisti. Ostale stranke so brez vsake moči in ne bodo mogle preprečiti sesta- vo takšne vlade kot jo zahteva Gottwald.

Nacionalna socialistična stranka je bila močno oslabe- na vsled nedavnih pogonov na njihov glavni stan in vsled ob- tožb notranjega ministra, da je pripravljala oborožen upor pro- ti vladi.

Do razkola je prišlo tudi v katoliški stranki, ki so ga po- vzročili bivši člani, ki so bili iz stranke izobčeni.

Na Slovaškem so desničarski social-demokrati poskušali, da obdržali svoje vladne pozicije, toda v polavtonomni Slovaški so že bili vrženi iz sveta ministrov.

Množica aklamirala novega voditelja social-demokratov

Na praškem glavnem trgu se je zbrala množica ljudstva, ki je z odobravanjem sprejela na- znanilo, da je Zdenek Fierlinger zopet postal voditelj social-de- mokratske stranke. Bivši vodi- telj stranke Bohumil Lausman, ki je prišel na krmilo šele pre- teklega novembra, ni hotel po- dati nobenih izjav glede spre- memb v stranki.

Kakšna je moč desnega krila social-demokratske stranke, ni znano. Toda ker je Fierlinger prišel na vodstvo, je popolnoma jasno, da levo krilo drži stran- ko v svoji oblasti.

Policija, ki so jo podprli od- delki civilistov, je zastražila vse glavne stane političnih strank, javna poslopja, radio postajo in uredništva časopisov. Množica levičarsko usmerjenega ljud- stva pa je poplavila praške ulice.

Delavstvo je z eno-urno stav- ko podprlo zahtevo komunistič- ne stranke za nadaljno podržav- ljenje industrij in ostalih pod-

jetij. Tekom stavke ni bilo no- benih incidentov.

"Akcijski odbor" prevzel tri ministrstva

Praški časopisi poročajo, da je "akcijski odbor," ki je bil ustanovljen na iniciativo komu- nistov, prevzel tri ministrstva in preprečil, da bi se ministri, ki so podali ostavke, vrnili na svoje položaje.

V še vedno razburkanem ozračju radio stalno javlja zad- nje novice. Tako je med ostalim bilo naznanjeno, da je 17 naci- onalno socialističnih in 10 kato- liških poslancev podprlo komu- nističnega premierja Gottwalda pri njegovi zahtevi, da se reor- ganizira vlado.

Radio je tudi naznanil, da sta bila aretirana dva častnika v zvezi s pripravljeno zaroto in da se je našlo 140 pušk. Neka taj- nica obrambnega ministrstva pa je bila aretirana pod obtožbo, da je "bila v zvezi s šefom vo- hunske mreže neke tuje sile."

Predsednik katoliške stranke Alois Petr je prevzel kontrolo nad glasilom stranke in zatrl dva strankina tednika. Njega je Gottwald imenoval za člana pra- škega "akcijskega odbora."

Fierlinger je prevzel upravo social-demokratskega glasila "Pravo Lidu."

Praški časopisi poročajo, da je "akcijski odbor" prevzel mi- nistrstvo za zunanjo trgovino in ministrstvo pošte in transporta.

Amerika sprejema dogodke kot dovršeno dejstvo

WASHINGTON, 24. feb.—Ze- dinjene države so danes spreje- le "padec češkoslovaške pod ko- munistično kontrolo" kot dovr- šeno dejstvo.

Ameriški uradniki so izgubili že pretekli teden vsako nado, da bi se moglo "rešiti" Češkoslova- ško pred njeno usodo.

Zedinjene države ne morejo storiti popolnoma nič. Poslati ne morejo niti učinkovitega pro- testa. Toda državni oddelek bo verjetno našel način, da jasno pove svetu, da se Amerika "po- polnoma zaveda ne-ustavnih me- tod, ki se jih je uporabilo, da se Češkoslovaška postavi pod rus- ko peto."

PREISKAVA GLEDE VIŠJIH CEN ZA JEKLO

WASHINGTON, 24. feb.—Ju- stični tajnik Clark je danes iz- javil, da bo FBI začel preiskavo, da se dožene, pod kakšnimi okoliščinami so korporacije, ki proizvajajo jeklo, nedavno od- redile zvišanje cen. Preiskava se je začela na naročilo predse- dnika Trumana.

POZOR!

Opozorja se čitatelje na oglaš armadnega nabornega urada Zed. držav. ki je priobčen na drugem mestu današnje izdaje "Enakopravnosti."

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

TRPKE OBTOŽBE ČESKOSLOVAŠKEGA PREDSEDNIKA EDVARDA BENEŠA

V "Cleveland Pressu" opisuje češkoslovaški predsednik Edvard Beneš zgodovinske dogodke, ki so vodili v drugo svetovno vojno. Njegovi članki osvetljujejo mnoge odprte in zakulisne zarote proti vzhodni Evropi, posebno pa zarote proti mladi demokratični republiki Češkoslovaški, ki je bila po izključni krivdi zapadnih zaveznikov izročena na milo in nemilost Hitlerju.

Monakovski pakt je sramotno izdajstvo češkoslovaškega ljudstva, ki se bo s posebno trpkostjo spominjalo, da je bilo izdano in celo prisiljeno na kapitulacijo prav v času, ko je navdahnjeno s gorečim rodoljubjem planilo na noge, da bi z orožjem v roki branilo svojo domovino pred nacistično agresijo.

V prevodu podajamo Benešovo lastno izpoved. Začenjamo s poglavjem glede Monakovske kupčije, glede te nezasišne sramotne kupčije, s katero so zapadne demokracije izdale "manjvreden" slovanski narod, da bi ušitile Hitlerjev apetit in ga pripravile na pohod proti vzhodu.

KAKO SO NAS ZAPUSTILI...

(Piše Edward Beneš, predsednik Češkoslovaške)

V Češkoslovaški smo z naraščajočim strahom in skrbjo motrili na dogodke od leta 1934—1937. Skoraj fizično sem čutil, kako se kos po kosu drobi Masarykovo in moje življensko delo. Toda do samega sporazuma v Monakovem nisem nikoli izgubil upanje, da se bo vseeno z nekakšno akcijo spreobrnilo nagib in odvrnilo nevarnost nove evropske vojne. Zato sem storil vse, kar je bilo v moji moči, da preprečim katastrofo.

Leta 1935, ko je predsednik Masaryk podal ostavko in sem bil izvoljen za predsednika, sem čutil, da Evropa dirja proti velikemu spopadu. Vedel sem, da ne morem preprečiti, da bi ne bili potegnjeni v ta spopad, ker je bilo jasno, da se bo začel v Nemčiji, in sem zato odločil, da glavno pozornost posvetim izgraditvi naše armade.

Dejstvo je, da je poleti 1938 naša armada, navzlic nekim pomanjkljivostim, katere nikoli nismo skrivali, bila ena najboljših v Evropi.

Bil sem vedno ponosen, da smo bili resnično pripravljeni za vojno, ko smo septembra meseca leta 1938 izvršili mobilizacijo.

Moja druga naloga je bila, da ojačim in rešim kar še je še rešiti dalo od našega sistema zvez. Uradno sem posetil Romunijo, Jugoslavijo in Francijo. Odsel sem v Romunijo na sestanek Male Antante 6—7 junija leta 1936. Tam sem spoznal, da je prišlo do prvega razkola Male Antante po krivdi jugoslovanskega regenta princa Pavla.

Ob priliki potovanja v Jugoslavijo (5. in 6. aprila leta 1936) me je ljudstvo sicer navdušeno sprejelo, toda jugoslovanski diktator in njegovi vojaki, ki so bili prej tako navdušeni za Malo Antanto, suho in zbegano. Prepričal sem se, da je uradni Beograd bil že popolnoma na drugi strani (na strani nacističnega osišča).

Medtem se je Francija že usmerila v politiko "apizanja" (politiki pomirjevanja s Hitlerjem). Kritična ura je prišla, ko je 10. aprila leta 1938 bila ustanovljena Daladierova vlada z zunanjim ministrom Bonnetom. Ta vlada je odvrnila francosko politiko proč od njenega zaveznitva s Srednjo Evropo.

Daladier je bil človek, ki že davno ni zamudil priložnosti, da bi ob raznih prilikah poudaril, da on ni bil pri soten pri sklenitvi mirovne pogodbe v Versaillesu, da ne spada med one, ki so leta 1919 ustvarili mirovne pogodbe, da je potrebno, da se prilagodi novemu razvoju, da pa si Francija ne more dovoliti, da bi bila v skrbeh zaradi razsula dežel Srednje Evrope.

George Bonnet je bil znan kot politični igralec in cinični politični mož "kompromisov", za katerega je veljalo geslo, da je vsako sredstvo, ki vodi v dosego cilja, dobro. Njegova navada je bila, da je vodil več, ali pa vsaj dve politiki naenkrat. Bil je proti vsakemu odločnemu ali pa vojaškemu odporu Hitlerjevemu zavajevanju. Največ si je želel, da bi prišlo do vojaškega spopada med nacizmom in boljševizmom.

Mi in Sovjetska zveza smo tako bili popolnoma zapušteni v političnem taboru tistih, ki so osnovno, odprto in odločno bili proti fašizmu in proti nacizmu.

30. maja leta 1935 je češkoslovaška vojaška delegacija odpotovala v Rusijo na uradni obisk in upostavila z Mo-

PREVOZ POSMRTHNIH OSTANKOV 700 AMERIŠKIH LETALCEV IZ JUGOSLAVIJE V DOMOVINO

Na dan 21. januarja letos opoldne so odpeljali v domovino posmrtno ostanke približno 700 ameriških letalcev, ki so padli med drugo svetovno vojno v bojih proti fašističnim osvajalcem. Slovesu so prisostvovali minister za zunanje zadeve Federativne ljudske republike Jugoslavije Stanoje Simić, general-lajtnant Savo Drveniĉ kot zastopnik Jugoslovanske armade, oficirji jugoslovanskega vojnega letalstva z generalnim majorjem Vladimirjem Matetiĉem na čelu, komandant mesta Beograda general-major Miĉoje Mi-

lojeviĉ, podpredsednik vlade Ljudske republike Srbije Zivota Gjermanoviĉ, predsednik IONO mesta Beograda Ninko Petroviĉ, predstavniki Zveze borcev narodno-osvobodilnega boja Dobrovoje Radoslavljeviĉ, Velja Stojniĉ in drugi.

Slovesnosti so se udeležili tudi veleposlanik Zedinjenih držav v Beogradu Cavendish Canon z osebjem veleposlaništva ter predstavniki diplomatskega zbora v Beogradu.

Ko so prinesli oficirji jugoslovanskega vojnega letalstva raket, ki je simboliĉno pred-

stavljala posmrtno ostanke padlih letalcev in jo postavili na katafalk, sta izkazali ĉastna ĉeta in vojaška godba, ki sta bili razvrščeni pred vagoni s posmrtnimi ostanki 700 ameriških letalcev, vojaško ĉast. Na katafalk so položili vence v imenu Jugoslovanske armade general-major Vladimir Matetiĉ, minister za zunanje zadeve Stanoje Simić ter predstavniki Zveze borcev narodno osvobodilne vojne. V imenu Zedinjenih držav ameriških je položil venec ameriški veleposlanik Cavendish Canon. Ko je zaigrala vojaška godba

ameriško in vojaško himno, je imel general-lajtnant Savo Drveniĉ v imenu Jugoslovanske armade govōr, v katerem je dejal:

"S spoštovanjem se poslavljamo od posmrtnih ostankov sinov delovnega ameriškega ljudstva, ki so dali svoje življenje v naši domovini in v boju proti skupnemu sovražniku—nemškemu fašizmu.

"Svete so in vredne spoštovanja žrtve, ki so jih dali svobodoljubni narodi in pretekli osvobodilni vojni proti fašistiĉnim zavajevalcem, zakletim sovražnikom demokracije, svobode in napredka ĉloveštva.

"TeŹko si je tudi zamisliti, kakša tragedija bi zadela ves ĉloveški rod, ĉe bi nemški fašizem premagal sile demokracije in napredka. Zaradi skupne ne-

skvo prvo sodelovanje zraĉnih sil. Avgusta meseca istega leta je sovjetska armadna delegacija prisostvovala našim prvim obseŹnim manevrom.

Veĉkrat smo poskušali, da bi ustanovili bolj tesno politično in vojaško sodelovanje med zapadom in Sovjetsko zvezo. Leta 1938 nas je na primer sovjetski minister v Pragi zaprosil, naj pomagamo, da se prepriĉa zapad (posebno Francijo), da prispevajo k opremlitvi sovjetske armade. Poskušal sem, ponovno vztrajal in poudarjal vaŹnost takšne pomoĉi—toda vse zastoj.

Sovjetska diplomacija je storila veĉ moĉnih poskusov, da bi prepriĉala sestanke za izmenjavo gledišĉ in skupno obrambo evropskega vzhoda in zapada proti fašistiĉnemu napadu. Mi smo bili vedno pripravljeni, da se prikljuĉimo takšnim sestankom. Toda sovjetski poskusi s Francijo in Anglijo so se do septembra leta 1939 popolnoma izjavili.

(Dalje prihodnjiĉ)

Vloga Źene v novi Jugoslaviji

Slovenske Konjice

Źene v okraju Slov. Konjice so priĉele s pripravami za gradnjo zadrudnih domov. Da bodo lahko oskrbovale delovne brigade z zelenjavo, so vzele v naĉem veĉja zemljišĉa in sedaj zbirajo semena. V prihodnjih dneh ga bodo zaĉele obdelovati in vsaka hiša bo dala po eno Źeno za delo. Zbirale bodo tudi denar, les in ostalo za zadrudne domove. SovraŹna propaganda sicer ne miruje, vendar so naŹe zavedne Źene prepriĉane, da bodo zadrudni domovi do oktobra gotovi. Zato Źele naŹe Źene tudi sodelovati v terenskih odborih za gradnjo zadrudnih domov.

V Oplotnici se je priĉel tretji Źivalni teĉaj, ki ga obiskuje 28 Źena. V Prelogah so Źene ob zakljuĉku drugega teĉaja nabrале 1500 din prostovoljnih prispevkov za delovno brigado in za nabavo semen.

Źmarje pri Jelšah

O zadrudnih domovih pripravljajo Źerle sestanke tudi po terenih okraja Źmarje pri Jelšah. Imele so sestanke v Źmarju pri Jelšah, v StraŹki gorici, Krivici in Lopatci na Kozjanskem. V StraŹki gorici so se Źene zavezale za 150 ur prostovoljnega dela za obnovu hiš in cest, v Krivici bodo napravile 130 prostovoljnih ur, v Lopatci pa 200 ur.

V RogoŹi Slatni so se Źene na sestanku AFŹ pogovorile o nalogah OF in AFŹ, kakor tudi o zunanje političnih vpraŹanjih in modrem vodenju naŹe zunanje politike, ki stremi za mirom in varnostjo drŹav pred imperialistiĉnimi napadalci. Ta vpraŹanja so zanimala tudi Źene na sestanku v DonaĹki goŹi, kjer so se razgovorile Źe o enakopravnosti Źene, ki jo moramo pravilno razumeti in ne pozabljati nanjo pri svojih dolŹnostih.

Iz okraja KrŹsko poroĉajo, da so pridobile Źene na ĆateŹu 10 novih naroĉnic na "Kmeĉko Źeno", v BreĹicah 14, v Sv. Petru pa 17.

Na Vidmu so imele Źene sestanek o zadrudniŹtvu in zadrudnem domu. Źene so na sestanku sprejele obveznost, da bodo v letošnjem letu za gradnjo zadrudnega doma opravile 2000 prostovoljnih ur. V prostovoljno delo bodo vkljuĉile najmanj 150 Źena. Hkrati nam poroĉajo, da so v OF vkljuĉene vse Źene, razen nekaj zelo starih Źenic.

Iz okraja Celje-okolica poroĉajo, da so v mnogih vaseh na novo postavile odbore AFŹ, tako n. pr. v Zagrebenju, ArĹinu, Źmarjeti, Zadobravu in Prekorju. Masovni sestanki se vrstijo drug za drugim. V LaŹkem so Źene na masovnem sestanku sklenile, da bodo v teku meseca februarja odprle dom igre in dela kljub temu, da imajo velike teŹave. V Źtorah so Źene sklenile, da bodo imele dvakrat na teden Źivanje copat za ambulanto in deĉji dom na Dobrni ter da bodo sodelovale pri graditvi zadrudnega doma na Teharjih. V Vojniku je 6 Źen opravilo 30 ur pri popisu otrok za skrbniŹtvo. AFŹ Vojnik je hkrati prevzel delovni patronat nad posvetovalnico za matere v Vojniku; ĉistile in prale bodo vse potrebno za posvetovalnico, dvakrat na mesec bodo prirejale predavanja in ustanovile bodo dom igre in dela.

Na okraju konferenci v zvezi z zidanjem domov je AFŹ prevzela obveznost, da bo sodelovala pri preskrbi delovnih brigad.

Iz Maribora poroĉajo, da so bili v mnogih tovarnah sestanki o II. kongresu. V gradbenem podjetju "Konstruktor" so Źene na takem sestanku sprejele obveznost, da se bodo vse do zadnje udeleŹile strokovnega te-

ĉaja, ki ga organizira njihovo podjetje.

Źene okraja Gorica so razgibale svojo organizacijo

V okraju Gorica se kaŹe moŹenami veliko zanimanje in zumevanje za decentralizacijo zadrug in gradnjo zadrudnih domov, kjer bodo Źene s svojo delovno silo veliko pripomogle.

Po vaseh se odbori utrjujejo in postavljajo na novo; mnogi pozornosti posveĉajo organizacijo utrjevanju vaŹnih tajniŹtva. V Velikih Źakljah je bilo na zadnjem množiĉnem stanku izvoljenih veĉ novih taniĉ v tajniŹtvo, zamenjale so tudi prejšnjo sekretarko in vo. Po tej spremembi se je vaŹna organizacija vidno izboljšala, kar se vidi Źe po tem, so takoj razgibale sedem tovariŹic, ki so bile do zdaj polnoma neaktivne. V zadnjih dnevih so uspele oddati v drugo 16,000 kg Źivil v prodaji.

V Ćepovanu so Źene ugotovile uspehe pri nadomeŹitvi moŹke delovne sile z Źenskimi kar bodo Źe pospeševale.

Na Slapu pri Vipavi so se le Źene skupno s pionirji lotile loŹilskega zemljiŹĉa; le bodo poslale prostovoljke brigadam na gradiliŹih v Gorice.

Na GradiŹu pri Renĉah tudi izmenjale sekretarko. So se zavezale, da bodo drŹe le Źtevilo bralnih kroŹkov, bodo v obliki kratkih teĉajev. Sklenile so, da bodo postavile odgovorno tovariŹico, ki bo bila za to, da bo mleko Źir na vasi in ga bodo skupno poŹiljale naprej. Do zdaj je posamezno nosil prodajni ko.

V Prvaĉini se Źe udeleŹujejo pri delu za gradnjo zadrudnega doma, ki bo v gornjem okraju nedvomno prvi zidjen.

PROTIDELAVSKI ZAKON ITALIJANSKE VLADE

Rim, (Tass). — Sekretar italijanske Generalne konvencije dela je protestiral proti vladni uredbi, po kateri bo novan vsak delavec, ki bo Źal obrniti pozornost javnosti na svojo bedo in svoje zahteve z desetimi leti zapora. IzvrŹilni odbor Konfederacije dela smatra, da je ta uredba stroŹja kakor pa zakon, ki je izdan pod Mussolinijevim stitiĉnim reŹimom, pa je zato to uredbo razveljavil ni v skladu s svobodo, ki jamĉi ustava republike italijanskemu narodu.

Dodatno k poroĉilu

Čenjenim delniĉarjem in niĉarkam Slov. druŹtvenega ma na Recher Ave. naj bo jasnijo, da se je pri letnem roĉilu o finanĉnem stanju ma pomotoma izpustilo Źestvilke:

Blagajna z dne 31. decembra 1946
Preostanek leta 1947 14,000
Obresti od bonrov in vlog
Celotno premoŹenje z dne 31. dec. 1947 41,000
Toliko v blagohotno poslo vsem!

Jas I. Rotter, glavni

Orel odnesel psa

Dva mlada lovec sta ugotovila starega izkuŹenega lovca z raznimi naslanjisi in izmiŹljavami. "Ej," pravi sled stari lovec, "to vse ni proti temu, kar se je zgodilo ko meni. Ustrelil namreĉ pesa. Pes ga prime, da bi ga nesel, kar prileti orel, psa in zajca ter odnese pesa in zajca za njim in mislite, koga sem zadel? Orel in zajec sta padla na pes pa je letel dalje po go-

Naroĉajte, Źirite in ĉitajte "Enakopravnost!"

Jože Bon:

ZAKLAD

V Lepem dolu so se vaščani na sestanku odločili, da bodo zgradili zadrugi dom. Na sestanku so povabili tudi Laknerjevega Toneta, gradbenega inženirja iz Ljubljane, ki se je pred tridesetimi leti rodil v Lepem dolu. Tudi iz okrajne uprave za zidanje zadrugi domov je prišel odposlanec.

Na sestanku so se do dobra porazgovorili o vsem, kar je potrebno za zidanje doma. Izbrali so najlepši kraj v vasi in tudi načrt za dom je že čakal urednišča.

Strajnar in njegov sin sta se javila, da bosta v lastnem kamnolomu nakopala potreben pesek. Lesjak z ženo je obljubil, da bo poskrbel za apno. Žene in dekleta bodo pomagale pri planiranju zemlje, fantje in moške bodo pripravili potreben les. Določili so, kdo ga naj spleje na žago. Le opeka — ta jim je dala misliti!

"Zvedel sem, da imajo v Gor-njem odveč opeke. Dogovorimo se z njimi. Mi bi jim dali v zameno pesek in apno!" — je sprožil Marenčetova. Marenčetovo in Goloba so določili, da četovo in Goloba so določili, da to stvar uredita in to takoj jutri! Inženir Tone jim je obljubil, da bo ob nedeljah "skočil" v Lepi dol, da jim s svojim strokovnim znanjem pomaga pri gradnji.

"Na okraju boste tudi našli dobre svetovalce!" — je še enkrat ponovil tovariš iz okrajne komisije.

"Takoj pojutrišnjem bomo začeli z delom: splanirali bomo zemljo, kjer bo stal naš zadrugi dom. Orodje bo vsak sebi poskrbel!" — je odločno povedal mladinec Stanko.

"Jaz nimam lopate, ne kramp!" — je rekla Beletova.

"Oboje ti lahko jaz posodim!" — ji je odgovoril Golob.

"Fantje iz traktorske šole so obljubili, da nam bodo prišli

pomagat!" — se je pohvalil oče traktorista Lojzeta.

"Prav, zavedajmo pa se, da bo dom naš in če ga bomo zgradili res z lastnimi rokami, bomo imeli najlepši občutek: dom je res naš!" — je veselo rekel Gorjanc.

Sestanek v Lepem dolu je uspel. Vsi so bili zadovoljni — le trije — prav tisti trije, ki so vaščane strašili s "kotlom" in drugimi klevetami, so molčali in z molkom odšli s sestanka. In še eden izmed vaščanov je ves čas sestanka mirno sedel, ne da bi rekel eno besedo. To je bil stari Ravljen. Ko so se razhajali, mu je rekla Strajnarka: "Kaj pa ti! Si za ali proti?"

"To bomo videli!" — ji je odgovoril Ravljen in odšel iz sobe.

Ko je šel po stezi v hrib proti svojemu domu, je stari Ravljen razmišljal. Sam je. Vdovec. Sin — edinec je padel že leta 1941 — ko se je s škofjeloškim planinskim polkom umikal. V šmartnem pri Litiji leži. Ravljen se je pokesal, da ni ponudil svoje zemlje za dom. Spomnil se je svojega očeta in ...!

"Hudiča! Le kako sem mogel biti tako zabit, da se nisem spomnil!"

Pred hišo je sedel na klopi. Mačka mu je skočila v naročje. Zamislil se je. Pred očmi je videl samega sebe, kako se je pred leti razgovarjal z očetom. Pripovedoval mu je, kako se je njegov oče — Ravljenov stari oče — uprl mirskemu valptu in kako je bil kaznovan v gradu s petdesetimi šibami. Prav takrat, ko mu je oče pripovedoval o tem dogodku, je tudi povedal, da se je v prostem času bavil z lonci, ki jih je izdeloval iz domače gline.

"Za hribom, tam kjer njive najslabše rodijo, tam je glina dovolj!"

Te očetove besede, ki mu jih je povedal mogoče pred tride-

setimi leti, so povzročile, da je Ravljenu srce zdrhtelo.

"Zaklad! Za dom!"

To noč je stari Ravljen slabo spal. Glina se mu je lesketala pred očmi, kakor pravo zlato. Komaj je dočakal jutra. Pohitel je na odbor in ves zadihani povedal.

Tisti dan so bili "za hribom" zbrani skoraj vsi vaščani Lepega dola. Kopali so na različnih krajih. Povsod se jim je pri-smejala glina. Imeli so občutek, da kopljejo zaklad.

Takoj so z novico pohiteli na okraj in napisali pismo inženirju Tonetu.

"Po glini smo hodili in skrbeli, kje bi jo dobili!" — se je vsa rdeča zasmejala Francka. Na prsih je imela značko mladinske proge.

Zvečer so se še enkrat zbrali Lepodolčani na sestanku. Še bolj samozavestni so bili kot prej. Drug drugemu so se zadovoljno smehljali in si na tihem čestitali. Strajnarka se je spet obregnila ob Ravljena, to pot prijazno: "Pa ni šment, da si o tem razmišljal snoči, ko si na sestanku tako molčal!"

"Ne, nisem. Zdi pa se mi, da si mi vprav s tvojim jezikom pomagala do zaklada!"

Lepodolčani so se ta večer razgovarjali o opekarni, ki mora biti čim prej zgrajena. Okraj jim je obljubil vso pomoč glede strokovnjakov. S čiščenjem in prvimi pripravami za opekarno lahko takoj začne.

Francka — mladinka s proge — je sklicala mladinski sestanek in na veliko veselje vaščanov spravila skupaj lepo delovno četo. Glina — mastna in koristna — je ležala na kupih. Mladini so pomagali skoraj vsi vaščani. Medtem pa so že gradili peč. Tudi inženir Tone je prišel in jim z naveti pomagal.

Ravljani je veselo hodil okrog hiše in ko mu je dozorel sklep — je prišel z lopato na gradilišče in pred vsemi povedal zgodovino svojega očeta, ki se je uprl grajskemu valptu.

"V njegov spomin poklanjam

zemljo z glino bodočemu zadrugi domu!"

Lopata in motika sta se še globlje zagrebala v glino.

Le trije so jezo ostali v svojih hišah in kleli Ravljenov zaklad, ki je postal last vseh vaščanov!

Nove šole—dokaz visoke zavesti našega ljudstva

Mnogi kraji in vasi v Sloveniji so že obnovili svoje šole, ki so bile med vojno požgane od okupatorja ali pa jih je uničila Narodno-osvobodilna vojska, ker so služile okupatorju za postojanke. Marsikje jih prebivalci obnavljajo, zbirajo se k prostovoljnemu delu, čistijo ruševine in jih odvažajo, dovažajo pa z neplačanimi vozniki novo gradivo in les. Obnavljajo šole in postavljajo nove po lastni misli, ker so sami uvideli potrebo, da se njihovi otroci osnovno izobrazijo, vedoč da naša nova, mlada država potrebuje ljudi, ki bodo nekaj znali, ki bodo večji svojih poklicev.

V Založni pri Komendi v kamniškem okraju so se vaščani odločili, da se postavijo novo šolo, ki bo obenem služila tudi vsem kulturno-prosvetnim namenom njihove vasi. Obenem hočejo olajšati otrokom njihove in najbližjih vasi obisk šole, da jim ne bo treba hoditi ure daleč kakor nekoč. S tem bodo zmanjšali izostanke in pripomogli k napredku otrok.

Lani so pričeli graditi. Vsa osnovna dela so izvršili vaščani s prostovoljnim delom. Izkopali so temelje, navozili gramo, pesek, opeko in cement, tudi les so darovali sami. Nato so najeli zidarje in delavce. Zgradba je začela rasti. Vaščani so prihajali na gradilišče, pomagali, se veselili dela, ki je vidno napredovalo, povpraševali in se posvetovali med seboj. Kako tudi ne, saj bo ta šola plod njihovih prizadevanj in truda.

V Mostah pri Kamniku so začeli graditi šolo ob istem času kakor v Založni, le da je ta zgradba že pokrita, ker so bili s gradivom malo bolje preskrbljeni. Prebivalci Most so si pomagali preko prvih težav na isti način kakor Založani, s prostovoljnimi prispevki, ki so jih zbrali med posamezniki in množičnimi organizacijami ter

Zadrugi dom v Lepem dolu bo resnično zadrugi dom vseh vaščanov Lepega dola. Ko bodo v njem našli pot do napredka, se bodo vedno spominjali Ravljenovega očeta, ki se je uprl mirskemu valptu!

V Celju gradijo dom ljudskega zdravja

Skoraj gotovo se doslej v Celju še ni zgodilo, da bi pričeli graditi in obnavljati v enem letu toliko javnih poslopij in delavskih stanovanjskih hiš, kakor so jih letos. Ni skoraj ulice v Celju, kjer ne bi obnavljali ali gradili. Pričakovati je, da bodo v Celju že v prvi petletki zabrisani vidni sledovi vojne in da bo v tem času premagana tudi stanovanjska kriza, pritiskajoča posebno na delavstvo, ki je povečalo število industrijskega kadra. Posebno pozornost pa se posveča v Celju tudi zdravstvenim ustanovam. Dom ljudskega zdravja.

V zdravstveni četrti, ki bo znatno povečana in modernizirana, bo "Dom ljudskega zdravja", ki ga gradi Federalni zavod za socialno zavarovanje, največja in najlepša stavba. "Na Balkanu mu ne bo enakega", pravijo delavci, ki si predstavljajo novo poslopje, ki sredi vrtov in parka z umetnim jezerom. Dokaz, kako živo gledajo pred seboj že dograjeno in zdravstvenim namenom izročeno poslopje, je miniaturna, ki so jo izdelali in razstavili na prvomajski razstavi.

Dom ljudskega zdravja gradi Gradis. Delavci so, kakor pravijo sami, od vseh vetrov",

Največ je Hrvatov in Prekmurcev, precej je okolčanov, posebno okolčanov, pa tudi bivša partizana Gino in Pasquali, ki sta doma iz Južne Italije, sta se znašla med našimi ljudmi in na našem gradilišču.

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov namprosil za naslove Jugoslovanskih oblastev v Zedinjenih državah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade se glasi:

Yugoslav Embassy,
1520—16th St. N. W.,
Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanskega konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General,
745—5th Ave.,
New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem, srbohrvatskem ali angleškem jeziku.

Učinek gorkote

Učitelj: "Lojzek, povej mi, kakšno lastnost ima gorkota?"

Lojzek: "Gorkota vse reči razteza, mraz pa jih krči!"

Učitelj: "Povej nam zgled!"

Lojzek: "Poleti so dnevi dolgi, pozimi pa kratki."

PREVOZ POSMRTHNIH OSTANKOV 700 AMERIŠKIH LETALCEV IZ JUGOSLAVIJE V DOMOVINO

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
Redwood 4457

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
Diamond 8029

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v oouto z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
vagal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

SEDITE Likajte lahkeje, bolje, hitreje!

EASY AUTOMATIC IRONER \$179.95

Model 347

EASY SPINDRIER'S TWIN TUBS WASH MORE CLOTHES FASTER!

Prepričajte se sami kako lahko je delati z pralnim strojem Easy Spindrier, ki ima dva enaka čebra, s katerim lahko sklonate vaše perilo v manj kot eni uri. V enem čeburu se perilo pere, dočim se v drugem splakne in napoli posuši.

Vse delo je hitro dovršeno v Easy pralnemu stroju z dvema čebri. Je hiter, varen in natančen. Easy je vaš najboljši nakup v pralnem stroju.

\$179.95 EASY TERMS

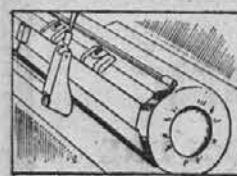
Model 18-SS 48

OGLEJTE SI GA DANES, KO DELUJE!

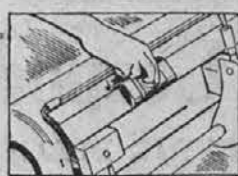
OGLEJTE SI TE DELUXE EKSTRA POSEBNOSTI!

2 brzini: Počasna če se učite likati srajce in za težko mokro blago. Brza za navadno perilo.

Obod iz jekla, ki ne zarjavi: Nove vrste obod, utrjene jekla, ki ne zarjavi in se hitro segreje z grelnim elementom 1500 vatov.

Regulirana toplota: Daje pravilno toploto za vsako blago. Dva termostata zagotovita pravilno distribucijo toplote.

Lahke kontrole: Operirajte vaš EASY avtomatični likalnik z priročnimi kontrolami z noge, kolenom in rokami.

Vidite ko EASY avtomatični LIKALNIK deluje. Predno kupite ... VIDITE GA V DEMONSTRACIJI

HOME EQUIPMENT SALES

710-712 East 152nd Street

FRANK C. PERME, Lastnik

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

PRVA KNJIGA

(Nadaljevanje)

5

Do vasi Setrakovo, kjer je bilo zborna mesto za vojaške vaje, je nekaj nad dvajset ur hoda. Melehov Petro in Astahov Stepan sta se vozila skupaj na vozu. Z njima so bili še trije kozaki iz vasi: mladi, Kalmikom podobni kozavi Fedot Bodovskov, drugoletnik telesne straže Atamanskega polka Hristonja Tokin, ki so mu rekli Hristonja, in topničar Tomilin Ivan. Vsi trije so bili namenjeni v Persijanovko. Po prvem krmeljenju so zapregli v voz Hristonjevega konja in Astahovljskega vranca. Drugi trije konji so osedlani šli zadaj. Vajeti je imel v rokah krepki, malce — kot vsi atamanci — prismoje-ni Hristonja. Sedel je ukrivljen kot kolo, zaslonil luč in z močnim, debelim glasom poganjal konje. Na vozu, opetem z novo platneno streho, so ležali in kadili Petro Melehov, Stepan in topničar Tomilin. Fedot Bodovskov je koračil zadaj; videlo se je, da nič kaj lahko ne prestavlja po prašni cesti svojih dolgih, kalmiških nog.

Hristonjev voz je bil na čelu. Za njim je šlo še sedem do

osem vpreg s privezanimi osedlanimi in prostimi konji.

Po cesti je odmeval smeh, vzkliki, zategnjeno petje, hrzanje konj in zvenčanje praznih stremen.

— Stepan!
— A!

— ... veš! Dajmo, zapojmo vojaško.

— Vroče je od sile. Grlo imam suho.

— V okoliških vaseh ni krčem, nikar ne upaj!

— No, pa začni. Ampak ti nisi mojster. Eh, veš, Griška! Ta zapoje! Kot bi zvenela srebrna struna, ne glas. Sva že večkrat skupaj pela na vasi.

Stepan je nakrenil glavo in začel z nizkim, zvonkim glasom:

Ej, ti zarja, zarjica,

rano na nebo si vžila ...

Tomilin si je pritisnil k obrazu dlan kot ženska in povzel s tankim, piskajočim glasom. Petro je vtaknil v usta brk, se smeji in gleda, kako se prsate-mu topničarju npenjajo od napora žile na vratu.

Mlada je ženičica

kasno po vodo odšla ...

Stepan leži ob Hristonju, se opira na komolce in kima z

glavo. Krepki, togi tilnik mu je rožnato rdeč.

— Hristonja, pomagaj!

Pobič se je nekaj zmisli, šel je konja osedlat ...

Stepan obrača na Petra smejoči pogled izbuljenih oči, Petro pa je vzel iz ust brk in pripeva.

Hristonja je razčesnil veliko, oščetinjeno čerjast in kriči, da se stresa platnena streha voza.

Osedlal je konja vranca — za ženičo ga pognal.

Hristonja je položil na rob voza svojo seženjo dolgo, boso tace in čaka, da bo Stepan znova začel. Ta si zakriva oči, potno lice mu je osenčeno, in prijetno vodi petje. Zdaj zniža glas do šepetanja, pa ga spet dvigne, da doni kot zvon.

Pusti, pusti mi, ženičica,

konja v reki napojit' ...

Hristonja spet povzame z bobnečim glasom, kakor bi udarjal plat zvona. V pesem se lovijo glasovi tudi z drugih voz. Ropotajo okovana kolesa, od prahu kihajo konji, nad cesto pa valovi kot deroča voda močnega in zvonika popevka.

Nad uvelo stepno travo, iz ožganega bičja vzleteli belokrila priba in se kričaje spusti v dolino; vrat stegne nazaj in opazuje z bisernimi očesi verigo belih voz, konje, ki s kopiti dvigajo prah, ljudi, ki korakajo ob cesti v belih, s prahom pokritih srajcah. Priba se spušča v dolino, začenja s črnimi prsi ob uvelo, od zveri poteptano travo, in ne vidi več, kaj se godi na cesti. A tam še zmerom ropotajo vozovi, še vedno stopajo prepo-teni osedlani konji; le kozaki v dolgih srajcah skačejo z voz in urno teko spredaj, stojijo tam v krogu in pokajo od smeha.

Stepan, kot je dolg in širok, stoji na vozu, se drži z roko za platneno streho, z drugo na kratko zamahuje ter siplje iz sebe besede, kakor bi stresal zrnje:

Nikar ne sedaj k meni tu,

nikar ne sedaj k meni tu;

dejali bodo — ljubiš me,

da ljubiš me,

hodiš k meni,

ljubiš me,

me obiskuje, ljubiš me —

a jaz sem žlahtnega rodu ...

Deset donečih glasov mu odpeva. Pesem se lovi v prašno cesto, da kar bobni:

A jaz sem žlahtnega rodu,

o žlahtnega —

ciganskega!

Ciganskega,

o žlahtnega,

in ljubim sina knežjega ...

Fedot Bodovskov požvižga;

ustavijo se in izprežejo konje.

Petro se skobali z voza, maha s kapo; Stepan, mežikajoč v soncu, veselo poigrava z rame-ni, a nad cesto se dvigajo oblaki brez pasu, kosmat, okopan v znoj, skače ritenski, se vrti kot vrtavka, se spakuje in stoka, pleše kozačka ter pušča v

Poziv VETERANOM!

★ Zdaj se lahko vpišete za direktno službovanje v Evropi.

★ Vpišete se lahko za tri leta v eno od osmih slavnih bojnih edinic — ki so zdaj vse nastanjene v Zedinjenih državah.

★ Vpisati se morete za čin do tehničnega narednika ako ste kvalificirani v gotovem poklicu ali stroki.

TE prilike nimajo primere v zgodovini armade — in ena ali druga zna služiti ravno vašim sposobnostim. Deležni ste

CAREERS WITH A FUTURE
U. S. Army and
U. S. Air Force

množico drugih koristi, ki so na razpolago v območju vsakega programa. Vaš najbližji naborni urad U. S. Army in U. S. Air Force vam bo nudil polne podatke.

U. S. ARMY AND U. S. AIR
FORCE RECRUITING
SERVICE

1268 Ontario Street — Cleveland, Ohio

glavo. Krepki, togi tilnik mu je sivem prahu čudovito krivenčaste sledi svojih bosih tac.

6

Zraven lobanjaste, z rumeno peščeno plešo pokrite tatarske gomile, so si izbrali prenočišče.

Od zapada so se podili oblaki. Z njihovih črnih peroti je lil dež. Konje so napojili v reki. Na bregu so se pod udarci vetra krivile mračne vrbe. V vodi, pokriti s stoječo zelenino in s kodri pičlih valov, so odsevali križajoči se bliski. Veter je skoro razmetaval deževne kaplje, kakor bi sipal miloščino na črne dlani zemlje.

Razsedlane konje so spustili na pašnik in določili tri može za stražo. Drugi so zakurili ognje ter obešali kotle na ojni-ce voz.

Hristonja je kahal. Medtem ko je s kuhinico mešal v kotlu, je pripovedoval v krogu sedemim kozakom:

— ... Kurgan je bil, da povem po pravici, visok; podoben temule. Pa sem bil dejal svoje-mu rajnemu očetu: "Kaj meniš, ali naju bi ataman prijel, če bi, rekoč brez dovoljenja, malo raz-parala tale kurgan?"

— Kaj pa spet laže? — je vprašal Stepan, ki se je vrnil od konj.

— Pripovedujem, kako sva z rajnim očetom, Bog mu daj, starcu, sveta nebasa, zaklad iskala.

— Kje sta ga iskala?

— Vidiš, bratec, tam za Feti-sovim gričem. Saj poznaš — Merkulov kurgan ...

— Da, da — ... Stepan je sedel na počep in položil glavo v dlan. Cmokljaje z ustnicami, je spuščal dim in se igral z ogorkom v pesti.

— No, torej! Tako je bilo, da mi je oče dejal: "Pa dajva, Hristonja, prekopljiva Merkulov kurgan." Slišal je bil od deda, da je v njem zakopan zaklad. Zaklada pa, je že tako, ne dobi vsak v roke. Oče se je zaobljubil Bogu: "Ti meni zaklad — jaz pa ti postavim prelep cerkev." Dogovorila sva se in odhajala tja. Zemlja pripada vasi — kaj bi se bala atamana. Za večera sva prišla tja. Počakala sva, da se je stemnilo, razsedlala kobilo, nato pa z lopatami zlezla na vršič. Kopati sva začela prav na temenu. Skopljava dva sežnja globoko — zemlja kot kamen, vsa strdela od starosti. Začnem sam. Oče

kar naprej in naprej golči molitvici, a meni, bratci, verujte mi, je kar po trebuhu krulilo. Kakšna je hrana pilet, sami veste: kislo mleko pa kvas ... Život ti je kar preščinjen, v očeh smrt — konec! Rajni oče, Bog mu daj sveta nebasa, mi je dejal: "Fuj, — pravi, — Hristonja, ti govno! Jaz molim, ti pa prdce spuščaj! Dihati se ti menda ne ljubi. Zgini, — mi pravi, — zlezi s kurgana pa tja med bičje, če ne, ti bom butico z lopato preklal. Zaradi tabe, prasec, se zaklad lahko še v zemljo pogreze!" Jaz sem legel pod kurgan, po trebuhu me je ščipalo in klalo, a rajni oče — zdrav je bil kot sam vrag! — koplje sam. In prirnil je do kamnite plošče. Pa me pokliče. Jaz, kakopak, sem podstavil železni drog in dvignil tisto ploščo ... Verjemite mi bratci, si-jal je mesec, pod ploščo pa samo blešanje

— No, lažnivec pa si, Hristonja! — se ni mogel zdržati Petro, smejoč se in vihač brke.

— Zakaj pa lažnivec? Vrag te vzemi! — Hristonja si je zategnil široke hlače in pogledal poslušalce. — Ne, kar je res, je res, ne lažem! Bog mi je pričel!

— Prav. Pa nikar preveč ne zavleci!

— Da, bratci, bleščalo se je. Pogledam — in vidim, kar je res, je res, samo sežgano oglje. Za štirideset vedric ga je bilo. Pa mi pravi oče: "Lezi, Hristonja, in ga nagradi." Pa začnem. Kopljem, kopljem tisti gnoj, prav do svita. Zjutraj pa, kar je res, je res, pogledam, a tam stoji on — prav on.

— Kdo? — je radovedno pobaral na plahti ležeči Tomilin.

— I otaman, kdo neki. Pripe-ljal se je v kočiji. "Kdo vama je dovolil, ljubčka moja?" Mol-

Naznanilo!

Čenjeni javnosti se sporoča, da se bo okrog

1. marca

otvorilo novo najmoderneje opremljeno lekarno v Clevelandu

Perry Drug

752 E. 185 St.

v poslopu John Bukovnika

Na uslugo bodo vedno trije lekarnarji in ženska, ki bodo skrbeli, da bodo odjemalci točno in zadovoljivo postreženi.

PRVIČ V CLEVELANDU!

2 znamenita sovjetska filma

"The Vow"

(ZAOBLJUBA)

Vidite presenetljive epizode iz življenja Stalina in ruskega ljudstva.

TUDI

"Life in North-ern Korea"

(ŽIVLJENJE V SEVERNI KOREJI)

Film se bo kazalo:

V PETEK, 27. feb.—7. do 9. in 9. do 11. zv. v Hrvatskem nar. domu, 6314 St. Clair Ave.
V SOBOTO, 28. feb.—7. do 9. in 9. do 11. zv. v Ogrski dvorani na zapadni strani, 4309 Lorain Ave.
V NEDELJO, 29. feb.—1. do 11. (neprenehoma) v Ogrski dvorani na vzhodni strani, 11123 Buck-eye Rd.

VSTOPINA PRI VRATIH: 50c ZA ODRASLE, 25c ZA OTROKE.

Pod avspicijo: — Peoples Press Committee

VABLJENI STE NA

ribjo pečenko in pečenega janca

V PETEK VEČER.

IGRALA BO ORKESTRA

Old Oxford Tavern

1014 E. 63 St.
EN 9288

RKO Keith's E. 105th St. Theatre

E. 105th & EUCLID AVE.

Vrata se odpro ob 11.15 zj.

V mnogih gledališčih v vaši sosesčini je glabo vidna barva filmov, to pa zato, ker nimajo prave mreže. Slike, ki jih pri nas vidite, so različne in dobro proizvajane.

čim. Pa je naju lepo popokal — in vzel s seboj. Predlansko leto so naju poklicali na sodnijo v Kamensko, očetu pa se je medtem posrečilo umreti in tako se

Dela za moške

OSKRBNIKA

za alloy livarno.

Dobra plača od ure.
STANDARD ALLOY CO.
1679 Collamer Ave.

ČUVAJ — Dobro delo za zanesljivo stalno delo z bodočnostjo; vzpostavlja telefonske opreme v telefon-ska poslopu; morajo biti v stanju iti izven mesta. V starosti 19 do 26 let; G. 1. treninga; plača od ure. Intervjuji med 8.30 in 5. pop.

IŠČE SE ZIDARJE

za delo na 14340 Euclid Ave. Dobra unijska plača; stalno delo. Zglasite se na delu
JAMES McHUGH SONS INC.
2422 Prospect Ave., SU 3333

MLADENIČI

Visokošolski študentje; zanimivo stalno delo z bodočnostjo; vzpostavlja telefonske opreme v telefon-ska poslopu; morajo biti v stanju iti izven mesta. V starosti 19 do 26 let; G. 1. treninga; plača od ure. Intervjuji med 8.30 in 5. pop.

WESTERN ELECTRIC CO.
INC.

2921 Prospect

Zemljišča

HIŠA NAPRODAJ

Hiša za 3 družine; hrastovi podi, fozne, klet, cementiran dovoz, 3 zidane garaže. Se mora prodati radi odhoda izven mesta.
1799 EAST 47th ST.
UT 1-1681

Razno

Eksektiv

z ženo in 2-letnim otrokom, ki je bil pred kratkim premeščen v Cleveland, želi dobiti v najem 4 neopremljene sobe; ima najboljša priporočila.
Mr. John Wilson SU 6920

Hiša s 6 sobami
ZA ENO DRUŽINO; LESENA;
SE PRODA.
Za podrobnosti pokličite
IV 6285

A & B GARAGE

15556 Lake Shore Blvd.,
pri E. 156 St.,
nasproti Euclid Beach parka,
IV 3655

Popravimo avte vseh izdelkov. Posebnost je delo na ignition ter z vlačilcem pokvarjenih avtov na cesti. Z vlačilcem gremo po avto podnevi ali ponoči. Se priporočamo za naklonjenost.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM

INDOOR—OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov

Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno

Zakrajsek Funeral

Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

VAS MUČI

REVMAZIZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.

Vprašajte nas.

Mandel Drug

slovenska lekarna

15702 Waterloo Rd.

je izmazal. Odposlali smo list, da ga ni več med živimi.

Hristonja je snel kotel s ka-dečo se kašo in odšel k vozem v taborišču.

(Dalje prihodnje)

Dela za ženske

Zavarovalninska družba

potrebuje eno tipkarico in eno stenografko 5-dnevni teden. Tedenska plača 1231 CHESTER AVE. MA 5950

Stenografka

za pisarno v downtownu; 38 tedensko. Splošno pisarniško delo, stalna pozicija; dobra plača. (Fire & Marine Insurance Co.) Pokličite med 10 in polnoce MA 6922

Dictaphone operatorica

in tajniško delo; mora biti vsaj in zmožna dela v prodajnem delku. 5 dni tedensko. Prijetne delovne razmere.

The Enamel Products Co.

GL 1313

ŽENSKA.

ki bi prevzela vse gospodinjske prijetne doma. Pomagati mora 3 otroci. Ima lastno sobo in kopalnico ter zelo dobro plačo.

YE 6010

STENOGRAFIKA

z izkušnjo blagajniškega in splošnega pisarniškega dela. Stalno delo — dobra plača.

DON BOURNE PONTIAC INC.

STRONGSVILLE, O.

tel.: Strongsville 3661

Tipkarica—klerkinja

brza; za splošno delo v pisarni mora biti dobra v računstvu. Dobra plača.

E. 222 St.

RA 3543

TIPKARICA

5-dnevni teden; naslovni kuvert. Stalno — plača na teden.

Marford Direct Mail Co.

1125 Rockwell

DOBRA SLUŽBA

za mlado žensko ali moškega, lahko pisarniško delo, "dictaphone", sprejme se nedavnega govora. Dobra plača.

3471 E. 49 St.

Stenografka

ki bi tudi delala kot tajnica glavnemu poslovođu; splošno delo v pisarni. Tedenska plača. Za govor pokličite

HE 4900

Tipkarica — klerkinja

visokošolka; pri volji učiti "dictaphone"; mora imeti nekaj znanja "shorthand"; stalno delo; urad v downtownu. 5-dnevni teden.

CH 0456

SPLOŠNO PISARNIŠKO DELO — TIPKANJE
Izurnjeno dekle, prijetne delovne razmere; 44 ur tedensko; plača pol nad 40 ur; hospitalizacija; varovalnina, počitnice, dobra plača, bonus.

PR 2424

Prodajalke klobukov

Izurnjene — izvrstna prilika za predavanje. Jamčena plača po primerne provizije.

JUDY HATS

1008 Euclid

Klerkinja — Tipkarica

Stalno delo; dobra plača, izvrstna prilika za mlado dekle čedne in nješt; umetno prežračen urad v dilnica v prostorih.

BURDETT OXYGEN CO.

PR 4236

STENOGRAFIKE

izurnjene, za zanimivo banko in lo. Dobra prilika. 5-dnevni teden. Tedenska plača.

Soba 1005

CENTRAL

NATIONAL BANK